

De ware Historie van Nooi van de Bollenberg

't Is lang geleden dat Nooi op de Bollenberg leefde. 't Was in de tijd dat Loon bij Luik hoorde, ook voor rechtszaken.

Groot-Loon, dat toen Niel- Sint -Servaas genoemd werd, was afhankelijk van Tongeren-Maastricht.

Hun gerechtshoven hadden de ene bij de andere niets in de pap te brokken.

Nooi was hiervan op de hoogte en hij had zijn hut zo gebouwd dat, als er gevaar voor hem dreigde, hij met enkele stappen ofwel op 't Loons ofwel op Groot-Loons grondgebied kon zijn.

Nooi was een struikrover en de schrik van heel de omgeving. Wie langs de oude heerbaan trok, die van Nerem over de Bollenbergen langs Groot-Loon, Bommershoven en zo verder liep, kwam in de naaste omgeving waar Nooi verblijf hield. Hij leefde daar trouwens niet alleen: hij hield er twee gevaarlijke honden op na.

Hij ging op jacht in de bossen (die er toen nog waren) en op strooptocht en wist waar zijn waar aan de man te brengen. Maar dat was niet 's mans ergste kwaad. De meeste reizigers die over de heerbaan trokken, werden beroofd. Geen ruiter was voor hem veilig. Zij werden zo lang met een riek of mesthaak bewerkt dat ze van hun paard vielen. De honden waren ook present en zorgen ervoor dat het paard er niet vandoor kon gaan. Dan werd het slachtoffer beroofd van geld en alles wat waarde had. Zo had hij reeds 7 mannen overvallen en voor dood laten liggen.

Natuurlijk dat de schout er al dikwijls op uitgetrokken was om die aartsdeugniet aan te houden. Maar kwam men daarvoor uit Loon, dan was hij op een wip op Groot-Loons grondgebied; kwamen ze van Tongeren, dan spoedde hij zich naar de plaats waar hij thuishoorde : op 't Loons.

Wat meer was, kwam schout of baljuw hem na, dan floot de rekel op zijn honden, die dadelijk kwamen opdagen en de man van de wet naar de keel sprongen.

Ge zult zeggen : een gekke situatie . Dat was het inderdaad. Nooi had vrij spel en niemand slaagde erin hem in hechtenis te nemen.

Tot..... op zekere dag Nooi op een van zijn strooptochten een naburige pastoor had vermoord. Dat was nu toch te veel en er werd door de schout van Loon en die van Tongeren samengespannen. Deze keer kon de schurk niet ontsnappen en hij werd onder in de kelder van het stadhuis in de gevangenis opgesloten.

De volgende morgen waren de mensen in loon niet weinig verbaasd twee grote honden met vervaarlijke koppen en blikkerende tanden voor de deur van de cel te zien. In de nacht waren zij op zoektocht naar hun baasje gegaan en bewaakten ze nu de deur waarlangs hij weer naar buiten zou komen. Vooraleer men de boosdoener voor de rechtbank kon brengen, moesten eerst de 2 honden afgemaakt worden.

Toen Nooi voor de rechtbank verschenen, de meid van de vermoorde pastoor, die moest komen getuigen, zag - want zij had alles door een kier in de deur kunnen zien, riep Nooi woest : „ Als ik dat had geweten, waart gij ook kapot”

Ter aanvulling van het verhaal van Noë van de Bolleberg.

In de Parochieregisters en de volkstellingen van Borgloon vinden wij de volgende elementen van Nooi waarmee we een reconstructie van zijn gezin kunnen maken:

1) Een kind in de parochieregisters

Leroi, Natalis, gedoopt op 15-09-1795 te Borgloon (getuige(n): p: Michael Grooten, m: Maria Jo-seph Grooten) (aktenummer: 5/219).

Hij is haast zeker een kind van de legendarische "Noë van de Bolleberg", een vilder die te Borgloon op de Bollenberg woonde.

2) Zijn gezin in de volkstelling

In de volkstelling van 1796 vinden wij het gezin in de volgende samenstelling:

* volgnr. 874, Noë Marchal, 36 jaar, vilder, woont Bolleberg, te Borgloon sinds anno 1782, verblijft al 14 jaar in deze gemeente, heeft 1 kind onder de 12 jaar [waarschijnlijk deze Natalis Leroi, gedoopt te Borgloon op 15-09-1795].

* volgnr. 875, Marie Elisabeth [zonder achternaam], 50 jaar, zijn vrouw.

* volgnr. 876, Anne Cathrine Marechal, 26 jaar, zijn vrouw [!, sic, dus leeft hij in 1796 samen met 2 vrouwen en dat is bij de overheid bekend], zij verblijft te Borgloon sinds 1794, zij verblijft reeds 2 jaar in deze gemeente. Mogelijk heet zij volgens de PR: Maria Catharina Leroi en is zij de natuurlijke moeder van Natalis/Noël Leroi, gedoopt te Borgloon op 15-09-1795.

Overzicht

Dus, Nooi van de Bolleberg leefde tijdens de overgang van het Ancien Regime naar de Franse Tijd. Ik heb tot op heden zijn overlijden nooit gevonden in de BS van Borgloon, noch in die van Groot-Loon. Ik heb nochtans alle akten gelezen.

Noë Marechal x Marie Elisabeth N.N. geb. circa 1760 geb. circa 1746

Aanvulling door Ivo Gilisen – 2015